Politik for beredskab og fortsat drift

2026 - 2029

HOLSTEBRO KOMMUNE

STRUER KOMMUNE

Lemvig Kommune

SKIVEKOMMUNE

Politik for beredskab og fortsat drift

Indhold

1. Indledning 2
2. Formål med Politik for beredskab og fortsat drift 2
3. Beredskabsplanlægning i Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner 3
   - Planlægningsgrundlag 3
   - Struktur og organisering af krisestyring 3
   - Ledelse 4
   - Faciliteter, systemer og udstyr 4
   - Forebyggelse 4
   - Uddannelse og træning 4
   - Øvelser 4
   - Evaluering 5
   - Implementering af læring 5
4. Principper i krisestyringen 5
5. Beredskabsplaner - opbygning 6
6. Ansvarsfordeling 6
   - Overordnet ansvar 6
   - Forvaltning/afdelingschefers ansvar 7
   - Medarbejdernes ansvar 7
7. Beredskabsprogram 7
8. Lovgrundlag og vejledninger 8
9. Godkendelse, gyldighed og revision 9

1. Indledning

Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner har ansvaret for at drive en række samfundsvigtige funktioner med direkte påvirkning for borgere og virksomheder. Dette skal kunne ske både under normal drift i hverdagen, og når uforudsete, større hændelser sætter den kommunale organisation under pres og truer fortsat drift.

Politik for beredskab og fortsat drift har til formål at sikre, at kommunernes ansvar varetages bedst muligt, og at organisationerne har den robusthed, der skal til, for at håndtere uventede hændelser på betryggende vis.

Fra 2019 har Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner arbejdet med et fælles plankoncept bestående af Politik- samt Plan for beredskab og fortsat drift. Et ensartet krisestyringssystem på tværs af de fire kommuner medvirker til en øget gennemsigtighed og overblik, hvilket medvirker til at reducere den enkelte kommunes sårbarhed.

Nordvestjyllands Brandvæsen udarbejder i samarbejde med direktionerne den fælles politik og plan til godkendelse i de fire kommunalbestyrelser. I hverdagen administreres politik- og plan af direktionerne.

Kommunerne har forskellig organisering og ledelsesstruktur og derfor benævnes de organisatoriske enheder i politikken konsekvent *forvaltninger/afdelinger.*

2. Formål med Politik for beredskab og fortsat drift

Målet med Politik for beredskab og fortsat drift er at sikre et robust beredskab således at borgere, erhvervsliv og kommunale medarbejdere, trygt og sikkert kan videreføre aktiviteter, også hvis der opstår en ekstraordinær hændelse.

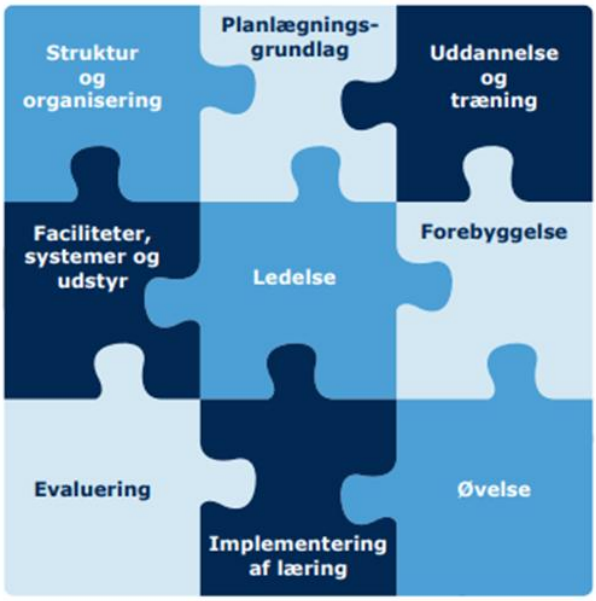
De fire kommuner ønsker, at alle enheder bidrager aktivt til at opfylde målet gennem en engageret, vedvarende og koordineret beredskabsindsats. En koordineret indsats er forudsætningen for håndtering af kriser, da kriser ikke tager hensyn til organisatorisk opdeling.

Politik for beredskab og fortsat drift i Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner skal ses i sammenhæng med kommunernes Plan for beredskab og fortsat drift. Mens Politik for beredskab og fortsat drift danner *rammen* om beredskabsarbejdet er Plan for beredskab og fortsat drift det styringsredskab, der tages i anvendelse, når og hvis en større og uventet hændelse indtræffer.

3. Beredskabsplanlægning i Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner

Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner følger i arbejdet med beredskabsplanlægning Beredskabsstyrelsens vejledning *Helhedsorienteret Beredskabsplanlægning*. Vejledningen angiver ni centrale områder i arbejdet.

Figuren for helhedsorienteret beredskabsplanlægning er illustreret som et puslespil, hvor alle brikker er vigtige for at sikre en samlet og effektiv indsats, men uden at der er en fast rækkefølge for, hvornår de enkelte dele skal gennemføres.

I de følgende afsnit beskrives hvert af de ni områder og hvordan de indgår i de fire kommuners beredskabsarbejde.

Planlægningsgrundlag

Planlægningsgrundlaget danner fundamentet for beredskabsplanen. Det handler om at identificere relevante risici og hændelser, analysere sårbarheder samt kortlægge de funktioner, som organisationen er mest afhængig af.

Alle afdelinger forventes løbende – og mindst hvert andet år – at vurdere egne kritiske leverancer, trusler, risici og sårbarheder, og med afsæt heri, at foretage nødvendige tilpasninger af del- og indsatsplaner.

Struktur og organisering af krisestyring

Strukturen og organiseringen sikrer, at krisestyring kan fungere i praksis. Det indebærer at definere, hvordan kriseberedskabet aktiveres, hvem der har hvilke roller, og hvordan ansvar fordeles. Det er vigtigt med fleksible løsninger, så organisationen kan tilpasse sig forskellige typer af hændelser.

I de fire Kommuner arbejdes med *rollebaseret krisestyring*. Den rollebaserede krisestyringsmodel er beskrevet i *Plan for beredskab og fortsat drift.*

Ledelse

Ledelse er afgørende for en effektiv håndtering før, under og efter en krise. Det kræver klare roller og ansvar. Krisens karakter stiller store krav til hurtige beslutninger, overblik og handlekraft, hvilket kræver forberedelse og træning.

De fire kommuner forventer at ledere på alle niveauer tager ansvar for beredskabsarbejdet inden for egne områder og bidrager til at støtte og koordinere med andre områder og eksterne samarbejdspartner. Målet er at alle ledere tager ansvar for, og bidrager til, at styrke kommunens robusthed overfor ekstraordinære hændelser. Det forventes at alle ledere er fortrolige med kommunens krisestyringsmodel, Politik- og Plan for beredskab og fortsat drift, samt relevante underliggende planer. Derudover forventes det, at alle ledere medvirker til at medarbejdere er bekendt med planer inden for eget område.

Faciliteter, systemer og udstyr

Faciliteter, systemer og udstyr er de praktiske rammer for krisestyring. Organisationen skal sikre adgang til egnede lokaler, IT-systemer, nødstrøm og kommunikationsværktøjer, så krisestyringen kan opretholdes – også under vanskelige forhold.

I *Plan for beredskab og fortsat drift* samt underliggende delplaner, er mødested for krisestabe defineret.

Forebyggelse

Forebyggelse handler om at reducere risikoen for, at kriser opstår, og minimere konsekvenserne, hvis de gør. Det indebærer både tekniske og organisatoriske tiltag, som reducerer sårbarheder og styrker robustheden i dagligdagen. Forebyggelse bør ske med udgangspunkt i de tilbagevendende risiko- og sårbarhedsanalyser.

Uddannelse og træning

Uddannelse og træning sikrer, at medarbejdere og ledelse kan handle korrekt i en krisesituation. Det handler om at opbygge og vedligeholde relevante kompetencer, og gøre medarbejderne fortrolige med både planer og deres egne opgaver.

Ledelsen skal løbende vurdere eget og medarbejderes uddannelsesbehov, eksempelvis i forhold til førstehjælp og brandbekæmpelse, men også uddannelse i beredskabsplanlægning og krisestyring. Nordvestjyllands Brandvæsen udbyder relevante kurser til kommunerne.

Øvelser

Øvelser giver mulighed for at afprøve beredskabet. Organisationen bør gennemføre både små og større øvelser for at sikre, at planer, procedurer og samarbejde fungerer i praksis.

I de fire kommuner er der en forventning om at alle afdelinger som minimum gennemfører én øvelse på delplansniveau i hver planperiode. Direktionerne i de fire kommuner kan fastlægge et højere niveau.

Ansvaret for afvikling af øvelser på delplansniveau påhviler den enkelte afdeling. Nordvestjyllands Brandvæsen kan på forespørgsel understøtte kommunerne med afvikling af øvelser eller deltage som observatør.

På Nordvestjyllands Brandvæsens foranledning, afvikles i hver kommune 2 øvelser i planperioden med særligt fokus på krisestaben og afprøvning af den generelle plan. Formålet er afprøvning af samarbejde og koordination ved større hændelser. Øvelserne kan involvere eksterne parter.

Øvelser kan erstattes af reelle hændelser, såfremt der foretages evaluering samt dokumentation af forløbet, med fokus på implementering af læring i beredskabsarbejdet.

Evaluering

Evaluering er nøglen til læring og forbedring af beredskabet. Efter øvelser og hændelser bør organisationen analysere, hvad der fungerede godt, og hvad der kunne gøres bedre. Resultaterne skal dokumenteres og bruges aktiv til intern læring. Læringspunkter formidles i egen afdeling samt i relevant omfang eksternt, med fokus på læring og tilpasning af praksis.

Implementering af læring

Implementering af læring sikrer, at erfaringer omsættes til konkret handling. Det kræver systematik og opfølgning, så forbedringer forankres i praksis og fører til en løbende styrkelse af beredskabet. Evalueringer sendes til Nordvestjyllands Brandvæsen for at læringspunkter kan inddrages i kommunernes samlede risiko- og sårbarhedsvurderinger samt fremtidigt beredskabsarbejde.

4. Principper i krisestyringen

Krisestyring hos offentlige myndigheder bygger på en række fælles principper, der skal sikre en ensartet og effektiv håndtering af kriser. Principperne skaber struktur og forudsigelighed, og giver et fælles grundlag for samarbejde på tværs af myndigheder. Det gør det lettere at løse opgaver hurtigt, koordineret og med tydelige ansvarsområder. De centrale principper er:

- *Sektoransvarsprincippet*: Forvaltning/afdeling der har ansvar for en opgave til daglig, har også ansvar for opgaven i en krisesituation.
- *Lighedsprincippet*: De procedurer og ansvarsforhold, der anvendes i dagligdagen, anvendes i videst muligt omfang også i krisestyringssystemet.
- *Nærhedsprincippet*: Beredskabsopgaverne bør løses så tæt på borgerne som muligt og dermed på det lavest egnede, relevante organisatoriske niveau.

- *Samarbejdsprincippet*: Kommunen har et selvstændigt ansvar for at samarbejde og koordinere med andre myndigheder og organisationer, både vedrørende beredskabsplanlægning og krisestyring.

- *Handlingsprincippet*: I en situation med uklare eller ufuldstændige informationer er det mere hensigtsmæssigt at etablere et lidt for højt beredskab end et lidt for lavt beredskab. Samtidig skal der hurtigt kunne ændres på beredskabet i nedadgående retning for at undgå ressourcespild.

- *Fleksibilitetsprincippet*: Kommunens virke og arbejde i tværgående krisestyringsfora kan og bør tilpasses den konkrete situation.

- *Retningsprincippet*: Kommunens handlinger under en krise styres med udgangspunkt i klare strategiske hensigter. De strategiske hensigter sætter den overordnede retning for indsatsen og angiver, hvad kommunen samlet set ønsker at opnå med krisestyringen.

5. Beredskabsplaner - opbygning

Beredskabsplanen i sin helhed består af Plan for beredskab og fortsat drift, samt afdelingsspecifikke del- og indsatsplaner samt evt. action cards.

Forvaltninger/afdelinger udarbejder del- og indsatsplaner for egne områder, som beskriver områdets krisestyring samt konkrete planer for specifikke hændelser. Kommunernes forvaltninger/afdelinger skal gennem handlingsorienterede planer skabe grundlaget for effektive og sikre beredskabsindsatser. Målet er, at ledere og medarbejdere har en fast ramme at arbejde ud fra med kendte roller og faste procedurer, når der indtræffer hændelser, som kræver krisestyring.

Delplaner	Beskriver generelle procedurer for krisestyring i de enkelte forvaltninger/afdelinger
Indsatsplaner	Understøtter delplaner med konkrete planer for særlige hændelser, eksempelvis indsatsplan for længerevarende forsyningssvigt
Action cards	Giver præcise handlingsanvisninger på delopgaver i indsatsplaner

For alle planer gælder, at de skal være korte og handlingsorienterede, overskuelige, ajourførte og realistiske. Del- og indsatsplaner samt action cards godkendes af forvaltnings-/afdelingschefen og publiceres derefter på den enkelte kommunes beredskabshjemmeside.

6. Ansvarsfordeling

Overordnet ansvar

Byrådene har det overordnede ansvar for kommunernes beredskabsplanlægning. Direktionerne i Lemvig, Holstebro, Skive og Struer kommuner udarbejder i samarbejde med Nordvestjyllands Brandvæsen udkast til den generelle plan, som godkendes i Beredskabskommissionen, Økonomi- og Erhvervsudvalg samt Byråd. Alle øvrige delplaner, indsatsplaner og action cards udarbejdes af kommunernes forvaltninger/afdelinger efter sektoransvarsprincippet.

Direktionerne i de fire kommuner har ansvaret for, at beredskabsplanlægningen bliver implementeret og eksekveret.

Nordvestjyllands Brandvæsen rådgiver kommunerne samt faciliterer og koordinerer revision af de overordnede planer.

Forvaltning/afdelingschefers ansvar

Forvaltnings-/afdelingschefer har ansvaret for, at der bliver udarbejdet delplan og relevante indsatsplaner inden for eget område, og at disse løbende opdateres. Det skal i den forbindelse sikres, at der til enhver tid foreligger opdaterede kontaktlister med oversigt over de personer, der skal indgå i områdets krisestab.
Forvaltnings-/afdelingschefer skal sikre, at der afholdes øvelser inden for eget område, og at der, efter såvel øvelser som faktiske hændelser, gennemføres evalueringer heraf.

Forvaltnings-/afdelingschefer skal sikre, at ledere og medarbejdere (herunder nyansatte) Inden for eget område har kendskab til beredskabshjemmesiden, egne planer samt løbende ændringer heri.

Medarbejdernes ansvar

De fire kommuner forventer, at den enkelte medarbejder i det daglige formidler observerede risici, sårbarheder og muligheder for forebyggelse til nærmeste leder.

Endvidere forventes det, at medarbejderne i relevant omfang bidrager i forbindelse med håndteringen af en krise, jf. beredskabslovens § 57.

Medarbejderne skal derfor kende de planer som de skal handle ud fra, samt deltage i relevant uddannelse samt i øvelser.

7. Beredskabsprogram

For at sikre, at beredskabspolitikkens elementer bliver omsat til praksis, udarbejder hver kommune et beredskabsprogram. Programmet omsætter politikkens målsætninger til konkrete indsatsområder, prioriteringer og aktiviteter for planperioden. Formålet med beredskabsprogrammet er at sikre, at politikkens mål og prioriteringer bliver realiseret gennem konkrete handlinger. Beredskabsprogrammet er forankret ved direktionerne.

8. Lovgrundlag og vejledninger

Nedenstående love og vejledninger danner blandt andet rammen for beredskabsarbejdet i Lemvig, Holstebro, Skive og Struer Kommuner:

Lovgrundlag

- Kommunestyrelsesloven, som bl.a. fastlægger kommunens ledelsesansvar, også i krisesituationer
  - § 69. *Såfremt det under krise eller krig er umuligt at samle kommunalbestyrelsen til møde, overtager økonomiudvalget de beføjelser, der tilkommer kommunalbestyrelsen og dens udvalg*.
  - Stk. 2. *Er det umuligt at samle økonomiudvalget til møde under krise eller krig, styres kommunens anliggender af borgmesteren.*

- Beredskabsloven
  - § 25. *Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en plan for kommunens beredskab. Planen skal vedtages af Kommunalbestyrelsen i et møde. Planen skal revideres, i det omfang udviklingen gør dette nødvendigt. Dog mindst én gang i hver kommunal valgperiode. Planer og revisioner heraf indsendes til Styrelsen for Samfundssikkerhed.*
  - ~~o~~ § 57. *Offentligt ansatte og ansatte i offentlige og private virksomheder og institutioner skal udføre de opgaver inden for beredskabet, der pålægges dem.*

- Sundhedsloven
  - § 210. Beskriver planlægning og gennemførelse af sundhedsberedskabet i Region og Kommuner.

- Epidemiloven

- Lægemiddelloven

- Bekendtgørelse om risikobaseret dimensionering af det kommunale redningsberedskab, BEK nr. 1085 af 25/10/2019

Vejledninger m.m.

- *Helhedsorienteret beredskabsplanlægning,* Beredskabsstyrelsen (2022)

- *Planlægning af beredskab for vandforsyningen,* Miljøstyrelsen (2002)

- *Vejledning vedr. bekæmpelse af ulovlige forureninger af vandløb, søer og kystnære dele af søterritoriet,* Miljøstyrelsen

- *Planlægning af sundhedsberedskabet. Vejledning til region og kommuner* Sundhedsstyrelsen (2023)

- *Vejledning om indkvarterings- og forplejningsberedskabet,* Beredskabsstyrelsen (2023)
- *Sikkerhed og kriseberedskab - råd og vejledning til skoler og uddannelsessteder*, Børne- og Undervisningsministeriet

9. Godkendelse, gyldighed og revision

Politik og Plan for beredskab og fortsat Drift er godkendt af kommunalbestyrelsen i Holstebro Kommune den 26.08.2025. Underliggende delplaner, indsatsplaner og action cards skal ikke godkendes politisk.

Politik og Plan for beredskab og fortsat Drift er godkendt af kommunalbestyrelsen i Lemvig Kommune den 17.09.2025. Underliggende delplaner, indsatsplaner og action cards skal ikke godkendes politisk.

Politik og Plan for beredskab og fortsat Drift er godkendt af kommunalbestyrelsen i Skive Kommune den 26.08.2025. Underliggende delplaner, indsatsplaner og action cards skal ikke godkendes politisk.

Politik og Plan for beredskab og fortsat Drift er godkendt af kommunalbestyrelsen i Struer Kommune den 26.08.2025. Underliggende delplaner, indsatsplaner og action cards skal ikke godkendes politisk.

Politik og Plan for beredskab og Fortsat Drift er gældende fra 1. januar 2026 til 31. december 2029. Planen skal dog ved behov revideres løbende.